

prima instanță: E. Silivestru
instanța de apel: A. Minciuna, L. Popova, A. Nogai

dosarul nr. 2ra-2118/13

ÎNCHEIERE

07 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Tamara Chișca – Doneva, Valentina Clevadi

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Avdoșchina Tatiana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Avdoșchina împotriva Întreprinderii de Stat „Vibroprigor”, intervenienți accesorii Pelepețcaia Liubovi și Pelepețchi Vladislav cu privire la restabilirea dreptului la spațiu locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2012, prin care a fost respins apelul declarat de către Avdoșchina Tatiana și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 04 iunie 2012,

c o n s t a t ă

La 04 iunie 2010 Avdoșchina Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Vibroprigor”, APLP 51/450 și ÎMGFL-6 cu privire la instalarea în imobil.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, mamei sale Avdoșchina Vera de la locul de lucru ÎS „Vibroprigor” i-a fost atribuit o cameră în căminul nr. 18, apoi odaia nr. 32 din căminul nr. 20 din str. Sarmizegetusa, mun. Chișinău.

Menționează reclamanta că mama sa Avdoșchina Vera a lucrat la ÎS „Vibroprigor” mai mult de 10 ani pînă la 02 noiembrie 1994, cînd a fost concediată din inițiativa administrației.

După eliberarea de la lucru, Avdoșchina Vera a fost evacuată din imobil, aceasta fiind nevoită să locuiască mai mult în stradă, rar închiriind spații locative. În consecință, reclamanta nu a avut posibilitate să se instaleze la un loc permanent de trai.

La data de 27 decembrie 2005 mama sa Avdoșchina Vera a decedat în stradă, fiind înhumată din contul statului.

Reclamanta a încercat să conteste legalitatea evacuării Verei Avdoșchina din odaia nr. 32 din căminul nr. 20 din str. Sarmizegetusa, mun. Chișinău, adresînd cereri ÎS „Vibroprigor”, APLP 51/450, Procuraturii Botanica mun. Chișinău, însă aceste adresări nu au dat nici un rezultat pozitiv.

Indică reclamanta că, în perioada anilor 1989 – 2001 dînsa a fost internată în mai multe instituții de învățămînt de stat, și anume școala internat, apoi școala polivalentă nr. 71 din or. Rîbnița, locuind în căminele acestor instituții.

În prezent, dînsa are copii minori la întreținere, fiind nevoită să locuiască temporar în s. Pașcani, r-ul Criuleni, în casa care nu-i aparține și asupra căreia nu are nici un drept.

De asemenea, indică reclamanta, dînsa s-a confruntat cu multiple greutăți care au împiedicat-o să înainteze prezenta acțiune, și anume pînă în anul 2006 nu dispunea de un act de identitate, iar în iulie 2007 a obținut dovada legală a decesului mamei sale. Mai susține reclamanta că, a întâlnit dificultăți la obținerea certificatelor de la instituțiile de învățămînt unde și-a făcut studiile. Precum și nașterea copiilor și dificultățile financiare i-au limitat posibilitățile de a se deplasa în instanța de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta a depus cerere de modificare a pretențiilor, solicitînd repunerea în termen a acțiunii și restabilirea dreptului asupra spațiului locativ cu drept de folosință, care să fie pasibil de privatizare în condițiile legii, echivalent cu suprafața și utilități cu cel atribuit mamei sale Avdoșchina Vera.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 decembrie 2010 s-a dispus atragerea în proces în calitate de intervenienți accesorii pe Liubovi Pelipețcaia și Vladislav Pelipețchi – proprietarii spațiului locativ în litigiu.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 martie 2011 a fost admis renunțul Tatiane Avdoșchina la capătul de cerere privind pretențiile înaintate împotriva APLP 51/450 și IMGFL-6.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 mai 2012 a fost admis renunțul Tatiane Avdoșchina la capătul de cerere privind instalarea în camera nr. 32 din căminul nr. 20 din str. Sarmizegetusa, mun. Chișinău.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 04 iunie 2012 a fost respinsă cererea de repunere în termen a acțiunii, aceasta fiind respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2012 apelul declarat de către Avdoșchina Tatiana a fost respins și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 01 aprilie 2013 Avdoșchina Tatiana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărîri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurenta în motivarea recursului a indicat că la emiterea hotărîrilor judecătorești, instanțele de judecată au apreciat arbitrar circumstanțele pricinii și au aplicat eronat normele de drept material.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost primită de către recurentă la 01 februarie 2013.

În astfel de circumstanțe, recursul este depus în termen.

La 23 mai 2013 în adresa ÎS „Vibroprigor”, Pelipețcaia Liubovi și Pelipețchi Vladislav a fost expediată copia recursului declarat de către Avdoșchina Tatiana, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 20 iunie 2013 ÎS „Vibroribor” a depus referință, în care a cerut respingerea recursului declarat de către Avdoșchina Tatiana și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe ca fiind legale și întemeiate.

Din partea intervenienților accesorii Pelipețcaia Liubovi și Pelipețchi Vladislav nu a parvenit referință la recursul declarat de către Avdoșchina Tatiana.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul declarat de către Avdoșchina Tatiana nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 al. (2), (3) și (4) CPC.

Prin prezenta cerere de chemare în judecată recurenta-reclamantă Avdoșchina Tatiana a solicitat repunerea în termen a acțiunii și restabilirea dreptului asupra

spațiului locativ cu drept de folosință, care să fie pasibil de privatizare în condițiile legii, echivalent cu suprafața și utilități cu cel atribuit mamei sale Avdoșchina Vera.

Conform art. 267 al. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 279 Cod civil, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată constată că termenul de prescripție extinctivă nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana reclamantului, dreptul încălcat al persoanei este apărat. Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât dacă partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.

Astfel, în condițiile în care recurenta-reclamantă nu a probat întrunirea condițiilor prevăzute în art. 279 Cod civil, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia primei instanțe și instanței de apel cu privire la netemeinicia pretenției privind repunerea în termen a acțiunii și respingerea acesteia ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. Or, acțiunea a fost înaintată în instanța de judecată la 04 iunie 2010, adică peste aproximativ 14 ani de la evacuarea Verei Avdoșchina din imobilul în litigiu.

Nu poate fi reținut argumentul recurente în vederea admisibilității recursului precum că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele prezente la dosar, încălcându-i astfel dreptul la un proces echitabil, deoarece este unul declarativ, fiind invocat în exclusivitate pentru a se încadra în temeiurile declarării recursului.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4), fără a examina temeinicia acestora.

Alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casare a deciziei recurate, și urmează a fi respinse.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței degajate de CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell contra Irlandei, hotărârea din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Avdoșchina Tatiana ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Avdoșchina Tatiana se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva

Valentina Clevadî